

SEMĀNĀRĪO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoj Cr\$. 3.500,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 8.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr\$. 300,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomone.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 70,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 6.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 6.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

K. Baronas

Mūsų korespondentas Europoje

LIETUVIAI KALINIAI PRIE
DUJOTIEKIO DARBŲ

Rugsėjo 8 d. Vokietijos televizija politinių įvykių apžvalgoje beveik pusvalandį paskyrė sibirinio dujotiekio tiesimo darbams, pavadindama tą programą "Sibirien Gas durch Zwangsarbeit" (Sibiro dujų prievartos darbas).

Programą pradėjo iš rytinės Vokietijos televizijos pertransliuotu filmu ir džiaugsmingais komentatoriaus žodžiais, kad prie dujotiekio darbų amžinai užšalusioje žemėje, šalia SS komsomolo savanorių darbuojasi ir Rytų Vokietijos — FDJ komunistinis jaunimas. Rytų Vokietijos televizijos komentatorius, kalbėdamas su jaunais vokietukais džiaugėsi, kad jiems sudaryta yra proga ne tik pažinti gražų S. S-gos kraštą, bet taip pat susitikti su kitais socialistinių kraštų jaunuoliais. Visi jie dirba komunistų partijos žinioje, tačiau dujotiekio didesnę dalį išlaidų turi padengti satelitai.

Kokiu būdu tie rytinės Vokietijos "savanoriai" atsiranda prie sibirinio darbo? Yra trys priežastys: nusikaltęs kriminaliniai — geriausiai bausmę atlikti Sibire; butas — jį be jokio laukimo gausi grįžęs iš darbo; studijos — lengvai busi priimtas į universitetą.

Vakarų Vokietijos televizija nepasitenkino vien tik rytinės dalies parodytais dujotiekio tiekimo darbais. Jos komentatorius kreipėsi į Sacharovo komitetą ir jo danų tautybės pirmininką Ojvind Andersen, užklaudamas, kodėl šis komitetas suinteresuotas Sibiro dujų darbu. "Paprastčiausiai", atsakė Andersen, "prie statybos dirba politiniai kaliniai". Ar žinomos jam pavardės, — klausė vokietis. Taip, atsakė danas, suminėdamas rusiškas, ukrainietiškas ir "Litau-

er" — lietuvių Sasnauską, nurodydamas ir vietas, kur tie vergai neša komunizmo jungą. Visose vietovėse yra koncentracinės stovyklos, įsteigtos dar Lenino, gyvavusios Stalino, Chruščiovo laikais, veikiančios ir Brežnevo metu. Komitetas turi beveik 120 liudininkų, patvirtusių veikiančias stovyklas. Komitetas tikisi dujotiekio vergų darbą iškelti į tarptautinį forumą. Paskutiniai emigrantai Austrijos Vienoje yra geriausi liudininkai. Komitetas kreipsis taip pat į profsąjungas, kad ir darbininkai paremtų jų kilnų uždavinį.

Tačiau prie svariausių valstybinės Vokietijos televizijos komentatoriaus sakinių, reikia priskirti šiuos žodžius: "1946 m. Niurnbergo tarptautinis teismas mirties bausmę nuteisė visus atsakomingsus Hitlerio pasekėjus už vergų atvežimą į Vokietiją karo mašinos ratų sukimui. Ar šiandieną tas negalioja Sov. Sąjungai? Kodėl tyli Vokietijos vyriausybė, kodėl tyli profsąjungos" — klausė komentatorius.

Toliau vyko pasikalbėjimas su trim rytinėje Vokietijoje buvę kaliniais. Vienas jų pareiškė, kad daugumas kalinių turi miegoti ant cementinių grindų, o maistas tinkamas tik kiaules šerti. "Stasi" (taip sutrumpintai vadinama slaptoji policija rytinėje Vokietijoje) dažniausiai politiniams kaliniams sakydavo: "Dopplemorder — dvigubas žudikas" jiems yra miegamasis už politinį kalinį.

Nuo 1970 m. Bonna išpirko beveik 12,100 kalinių sumokėdama bilijonus markių.

SOVIETIŠKOJI LIETUVOS VALDZIA

Šiuo metu Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininku yra Antanas Barkauskas.

Ministrų Tarybos pirmininku nuo 1981. I.16 yra Ringaudas Bronislovas Songaila.

APIE "KELRODĮ Į SOVIETŲ
SAJUNGA"

"UdSSR Reisefuehrer... in der Sovjetunion", redaktorius Šifrin nurodęs darbų stovyklas, kalėjimus ir psichiatrines ligonines Sovietų Sąjungoje, baigiamajame žodyje sako: "Dabar matote, kaip Sov. Sąjunga pildo Helsinkio susitarimą dėl žmogaus teisių... jau daugiau kaip 60 metų kankina ir marina žmones. Per 60 mil. gyventojų yra mirę šiose įkalnimo vietose. Šiandien KGB žudo laisvai galvojančius ir pagrindžio tikinčiųjų "likučius". Greit jie priartės ir prie jūsų. Sovietų tankai stovi prie slenksčio į Europą, Rytuose rieda per Afganistaną... Sovietų pasiuntinybėse jau sudaryti sąrašai inteligentų, kuriuos valdžios perversmo metu KGB likviduos..." Išspausdinta "Kelrodžiui" panaudotos literatūros ir asmenų sąrašai.

Duoti trumpi nurodymai turistams dėl suvenyrų. Tai yra kalinių darbas. Jie išpjausto, nudažo medinius šaukštus, dėžutes, tekina rusų "babas", kuriuos turistai parsiveža atminčiai ir pastato savo kambaryje matomoje vietoje. Už gautą iš turisto valiutą Sov. Sąjunga perka savo apsiginklavimui mašinas. Kaliniai gamina ir kitus daiktus: iš kaulo skulptūrėles, žaislus, taip pat ir gardumynus. Juodasis kaviaras paruošiamas kalinių "Lenino kombinate" Gurjero mieste, prie Uralo upės. Taip pat juodąjį kaviarą apdirba 6000 moterų-kalinių Šikotino saloje, atimtoje iš Japonijos.

Visas skyrius "Kelrodyje" skirtas naftos gamybai, kur dirba kaliniai. Neįmanoma čia visas naftos pramonės vietas išvardinti.

"Kelrodžio" redaktorius Avrahim Šifrin gimęs 1923 metais Minske. Iki 1941 metų gyvenęs Maskvoje, kur pašauktas į kariuomenę. Jo tėvas buvęs areštuotas už politinių anekdotų pasakojimą, dėl ko jo sūnus paskirtas į drausmės bataljoną. Fronte per karą sužeistas ir karininko laipsniu paleistas iš kariuomenės. 1953 m. areštuotas.

LIETUVOJE MIRŠTA DAUG KUNIGŲ

"Eltā-Press" informacijų biuletenis praneša iš Vilniaus, kad Lietuvoje per 1982 m. buvo išventinti 18 naujų kunigai. Per tą patį laiką Lietuvoje mirė 22 kunigai.

Kauno kunigų seminarijos paskutiniame kurse dabar yra 18 klerikų, bet vienas iš jų yra valdžios pašalintas.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventārio, Despejo, Desquite, Divorcio,

Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R. Cap. Pacheco Chaves 1206 fone: 273-6696

R. Itapeva, 49 - Cj. 35 - fone: 288-4770

PAŽINKIM IR MYLĖKIM LIAUDIES MENĄ

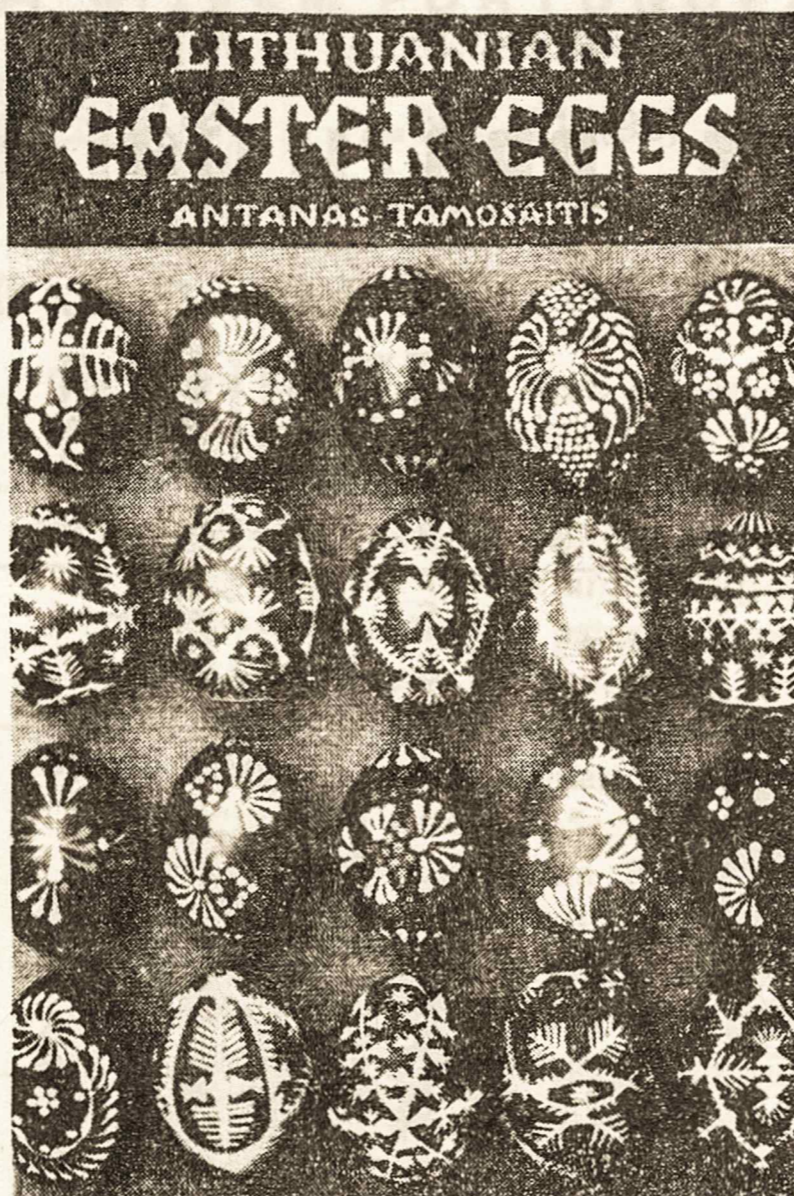
“Margučiai – Lithuanian Easter Eggs” pasirodymo proga

Lietuvių tautodailės institutas Kanadoje (Lithuanian Folk Art Institute), įsteigtas 1977 metais ir Kanados valdžios įstaigose inkorporuotas 1978 m., yra pasiryžęs rinkti, tyrinėti ir apsaugoti lietuvių liaudies meną.

Šiuo reikalu institutas yra jau išleidęs du tikrai imponuojančius ir vertingus veikalus. 1979 metais išėjo “Lietuvių tautiniai drabužiai”, paruošti dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaitių, gyvenančių Kanados Kingstons miesto apylinkėje.

1982 metais vėl dailininkas-grafikas Antanas Tamošaitis paruošė ir minėtas Tautodailės institutas išleido, sakykime, prabangų albumą – “Margučiai – Lithuanian Easter Eggs”. Tai didelio formato (8.5 x 11 colių) knyga, kurios 80 puslapių anglų kalba tekstas smulkiai ir išsamiai aptaria lietuvių margučių paruošimą, dažymą, skutimą, kompozicinį margučių meną, velykinių margučių žaidimus, būrimus, įvairius mūsų velykinio laikotarpio papročius bei margučių populiarumą. Tai bene išsamiausias lietuvių liaudies meno pavaizdavimas margučiuose ir sutelkimas puikiam leidinyje, kuriuo, mačoma, besidomintieji tikrai galės pasinaudoti. Šį veikalą ruošdamas, dailininkas Tamošaitis pasinaudojo ir veikalo svarbumą pagrindė tikrai plačia bibliografija, užimančia net pilną 78 puslapį.

Šalia teksto, dail. Tamošaitis davė net 135 puslapius iliustracijų, kurios sudaro 1870 margučių (daugiausia spalvotų) nuotraukų. Nuotraukos surinktos iš visos Lietuvos, ir kiekvienas puslapis (925 margučių nuotraukų) taip sugrupuotas, kad daugelis Lietuvos apylinkių, parapijų, valsčių

ar miestų-miestelių turi savo srities margučių ryškius pavyzdžius, iš kurių kiekvienas yra kitoks. Tai kiekvienam iš mūsų primena ir, sakykime, atkuria savo gimtinės velykinio laikotarpio pakilias – šventiškas nuotaikas. Mane ypač džiugino ir net jaudino 177 ir 195 puslapių margučių Kėdainių apskrities rinkiniai. Man ypač, kad savo apylinkės margučių rinkinių tautiečiai kituose šio leidinio puslapiuose galės atrasti ir pasigrožėti (žiūr. sąrašą rinkinių 76-77 psl.).

Šia proga galbūt ne pro šalį būtų kai ką patirti ir apie dailininką – grafiką Antaną Tamošaitį. Margučių meno melle Antanukui įdiegė jo mamytė. Margučiais jis labai domėjosi jau lankydamas pradžios mokyklą.

1926 m. Antanas Tamošaitis, būdamas Kauno Meno mokyklos studentas, ėmė rinkti lietuvių liaudies meno eksponatus lietuvių muziejams, per atostogas keliaudamas po visą

Lietuvą, žinoma, kartu praturtindamas ir savo margučių (atvaizdų) rinkinius.

1928 m. jis jau mūsų žurnale “Pavasaris” (Nr. 6) gražiai aprašė apie mūsų margučius. 1945 m. dail. Tamošaitis jau turėjo 1.500 margučių nuotraukų rinkinį.

1949 m. atvykęs Kanadon, Montrealyje jis paruošė margučių rinkinių katalogą ir ruošė margučių pardavimą ne tik Kanadoje, betiir Amerikos lietuvių kolonijose.

Dabar, sakykime, dailininkas Tamošaitis savo šios srities rinkinius ir pastangas apvainikavo didžiuliu, menišku veikalu “Margučiai”. A. Tamošaitis yra pagarsėjęs ir kitais meno kūriniais.

Kadangi veikalas parašytas anglų kalba, kas įstengs ir panorės, galės šią knygą padovanoti lietuviškai jau nekalbantiems tautiečiams ar savo draugams kitataučiams. Tatai, manyčiau, jiems atskleis lietuvių liaudies meno savybes.

Margučiai – Lithuanian Easter Eggs – gaunami Lietuvių tautodailės institute – Lithuanian Folk Art Institute, 243 South Kingsway, Toronto, Ontario, M6S 3V1, Canada.

L. Eimantas

NAUJOS KNYGOS

Valė Marcinkonytė - TILTAS PER NERĮ - Apysaka, paskirta dviejų šeimų garbingam atminimui. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, 133 pusl.

Vincetas Liulevičius - IŠEIVIJOS VAIDMUO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ATKŪRIMO DARBE. Plataus pobūdžio istorinis veikalas apie Š. Amerikos lietuvių veiklą ir jų įnašas dirbant dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Išleido P. L. B. nės Valdyba, 398 pusl., Čikagoje.

CONISA IMÓVEIS

Instalada no Prédio “Grão Duque Vytautas” - Vila Bela

ATENÇÃO!!! CONISA IMOVEIS é uma Imobiliária amiga dos Lituanos! VENDEMOS, COMPRAMOS, ALUGAMOS E ADMINISTRAMOS

IMÓVEIS EM GERAL

Nós oferecemos as melhores Casas e Terrenos nesta redondeza

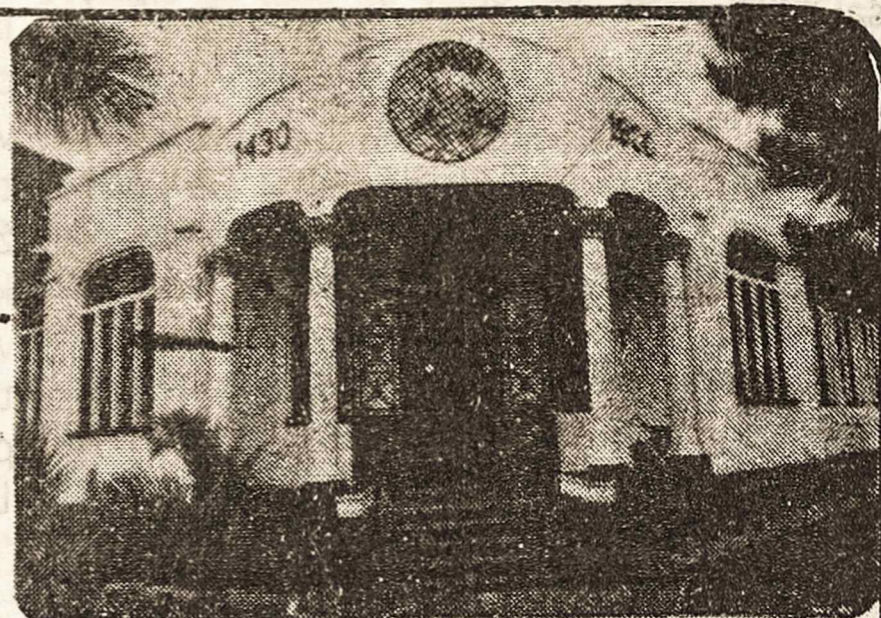
Nossos advogados lhes orientarão, com prazer, em todos os negócios Imobiliários e elaborarão os Contratos necessários.

AGUARDAMOS SUA VISITA!

Juntos tomaremos aquele Cafézinho!

Rua Santo Amásio, 327 - Vila Bela - (Esq. c/ Rua das Giestas, alt. n.º 1.090) - Creci 22.140

Fones: 274-9002 - 274-8187 - e 274-2192

Antanas Dutkus

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJOS

(tęsinys iš praeito nr.)

STASYS PUIŠYS

“Lietuvio Brazilijoje” redakcijos narys,
vėliau redaktorius

“Lietuvio Brazilijoje” atėjo talkon “Pietų Amerikos Lietuviu”

“Pietų Amerikos Lietuviu” susilikvidavus 1929 m. liepos m., São Paulo lietuvių kolonija neliko be spaudos, greta pirmojo, nuo 1928 m. rugsėjo mėn. savo mintims išreikšti ir kolonijos reikalus svarstyti, turėjo laikraštį “Garsą”, kuris vedė atkaklią kovą su L. Valiuko redaguojamu “Pietų Lietuviu”. Numarinto laikraščio šalininkų tarpe, kilo aliarmas, nes nebuvo kaip ir kur atsispirti prieš “Garso” nuolatinius puolimus. Reikėjo naujo laikraščio, kuris atitiktų “PAL” leidėjų mintims ir užimtų apleistą poziciją. Jau nuo pirmų “Garso” pasirodymo dienų, dėl jo agresyviškos pasiimtos linijos kovoje su nesąžiningais esamais žmonėmis, buvo planuojama ir dirbama, kad suradus pašalinę medžiaginę paramą ir išleisdamas naują laikraštį, nes “Pietų Amerikos Lietuvos” nebegalėjo atsispirti prieš “Garsą”, būdamas moraliai susikompromitavęs kolonijos akyse. Likę griūvančioje pastogėje “literatų grupė” ir “Club Lithuania”, o taipgi ir jų šalininkai, skubomis susigrupavo ir 1929 m. sausio m. 13 d. išleido dar vieną lietuvišką laikraštį — “Lietuvio Brazilijoje”. Ir pastarasis buvo spausdinamas “Birutės” spaustuvėje pas K. Uckų, rua Visconde Parnaíba, o redakcijos adresas buvo rua Conceição, prie Luz stoties. Šiuo adresu taip pat veikė ir redaktorius J. Ruškio tarnybos įstaiga “Internacional”, kuri vertėsi žemių pardavinėjimu.

Išeidamas į pasaulį, į lietuvišką koloniją, “Lietuvio Brazilijoje” nepasiskė kas jį leidžia, nei iš kur jisai imsis pinigų. Net ir pirmame savo žodyje to nepasako. Už laikraštį atsakingi žmonės pasirašo nieko nepasakančiais žodžiais, būtent Direkcija: St.

JORNAL LITHUANO LIETUVIS BRAZILIJOS

Metai 1 - São Paulo, 1929 m. 10 d. Vasario - 5 Nr.

Direkcija: St. Puišys
J. Silickas

Ats. Red. J. Ruškys

“Birutės” spaustuvės raidžių rinkėjų “armija”, išmokę šio amato lietuviškoje spaustuvėje dirba prie lietuviškų laikraščių. Pradedant lietuvišką laikraštį leisti, tada visiems reikėjo mokintis, kaip sudėstyti raides, kad išeitų žodis, po jo sakinytis ir, pagaliau, sudėtų žodžių puslapis, iš ko galėtų skaityti šimtai ir tūkstančiai atskilusių nuo savo gimtinės Nemuno krašto sūnų. Stovi prie darbo išsirikiavę dešinės į kairę: Konstantas Uckus, Stasys Puišys, K. Bedarfas (Bedarbiu vadinamas), Petras Rutkauskas, J. Alijošius, ir Aleksandras Bumblis, šandien spaustuvės “Baltica” savininkas.

Puišys ir J. Silickas, o Redaktorius J. Ruškys. Kaip matome, šioje laikraščio istorijoje pasirodo du nauji asmenys, kurie savo parašais norėjo laikyti “Lietuvio Brazilijoje” prestižą. Gi laikraščio redaktorius pasirašo jau visiems gerai žinomas ir daugeliui pažįstamas J. Ruškys, kuris redagavo ir pirmąjį laikraštį “Brazilijos Lietuvos”, ir “Pietų Amerikos Lietuvį”, ir naujai išleistą, po St. Puišio ir J. Silicko priežiūra, “Lietuvį Brazilijoje”. Nebuvo žmonių, iš ko pasirinkti. Iš “Pietų Amerikos Lietuvos” pastogės, kaip žiurkės iš skėstančio laivo, išbėgiojo kas sau, Kun. J. Valaitis bendradarbiavęs nekūrj laiką “Pietų Amerikos Lietuvyje”, pasitraukė iš “literatų grupės”, pradėdamas savo “Sėkmadienio Lapelį”, o vėliau rado užuovėją pas “Lietuvį Brazilijoje”.

“Lietuvio Brazilijoje” nuo pat savo pirmųjų egzistencijos dienų, pasirinko karingą toną, ypatingai nukreipė savo ataką į “Garsą”. Bendrai, kaip ir kiti buvę laikraščiai, taip ir “Lietuvio Brazilijoje”, pasiskė tarnausiąs lietuviams ir lietuvių, būsiąs visų pata-

reju ir daugu. Dabar savò ir anksčiau kitų pakartotais žodžiais nenustebino nieko, simpatijų nesulaukė iš skaitančios visuomenės. Mintys senos, žmonės tie patys, siekimai neaiškūs. Kadangi tai buvo tik bandy-

mo laikas, kad parodžius savo vertę iš ko buvo tikėtasi pašalinės paramos, “Lietuvio Brazilijoje” dėjo visas pastangas, kaip nors ilgiau pratęsti bandymąjį priedą, brido į skolas “Birutės” spaustuvei. J. Ruškys už darbą mokėjo K. Uckui neišperkamaiais vekseliais, kurių per pusę metų susidarė apie “2 kontus” (du tūkstančius milreisų). Klimpo į skolas ir K. Uckus su savo spaustuve “Birute”. Laikraščio redaktorius J. Ruškys bėga į konsulatą, išdėstęs laikraščio padėtį, prašosi jį gelbėti, o spaustuvės savininkas K. Uckus, gelbėdamas savo žmonės padėtį ir su pluoštu laikraščio vardu, J. Ruškio pasirašytais vekseliais, priverstas buvo gelbėtis privatiškais paskolomis. Jau steigiant spaustuvę “Lithuania”, pirmaisiais spaudos darbo metais ir pritrūkęs piniginių išteklių, kad išgelbėjus pirmutinę lietuvišką spaustuvę, K. Uckus kreipėsi ir sulaukė paramos iš Rutkauskų šeimos, — P. Rutkauskienės, Petro Rutkausko ir Vyto Rutkausko. Paulina Rutkauskienė labai geidė, kad jos abu sūnūs, — Petras ir Vytautas, — (nukelta į 6-tą psl.)

MŪSU LIETUVA

EM PORTUGUÊS

NR. 11 (93)

Um encontro decisivo

Houve pregações especiais numa vila vizinha e entre a multidão que descia da colina estava Joãozinho. E também um velho sacerdote. P. João Calosso que, já idoso, deixara a paróquia de Murialdo. Ao ver o pirralho por entre tanta gente adulta, abalou a cabeça encanecida e sorrindo:

- E V. de onde é?
- Dos Becchi. Meu nome é João Bosco e minha mãe se chama Margarida.
- Entendeu alguma coisa das pregações?
- Tudo, sr. Padre!
- O velhote sorriu.
- Quero ver se entendeu mesmo. Aqui estão quatro moedas, se me disser alguma coisa, serão suas!

Sem o mínimo acanhamento, Joãozinho repetiu-lhe de fio a pavio todo o sermão

que ouvira. O P. Calosso ficou espantado.

Pouco tempo depois Joãozinho e mãe Margarida estavam sentados diante da escrivaninha do velho sacerdote.

— Margarida, seu filho é um prodígio de memória. É preciso que estude. Já estou velho, mas tudo o que puder eu farei por ele. A inteligência é um talento de Deus e é preciso fazê-lo render.

Apresentou um livro a Joãozinho:

— Esta é a gramática latina. Pelo Natal começaremos. Antes tiraremos o pó do italiano. Este aqui — e lhe entregou outro livrinho — ao contrário, é um livro de meditação. Deve ler uma página por dia e meditar. Se não entender alguma coisa, pergunte que eu explicarei. A inteligência é um dom de Deus e antes de tudo deve usá-la para conhecer a Ele. Se aprender todo o latim, mas não aprender a amar a Deus, teremos fracassado ambos os dois.

Os sonhos desmoronam

Voltando da escola do P. Calosso, João encontrou em casa um inimigo. Antônio, de enxada no ombro, esperava por ele:

— Eis aí o senhorzinho que come o pão de graça! Isso de eu ter que me matar por todos, chega! Para que tanto latim nesta casa? O que é preciso, isso sim, é trabalhar!

Todos os dias, ao voltar do campo, a cena se repete. Impossível continuar assim. João e a mãe percebem logo a situação. Com o semblante triste disse certo dia Joãozinho ao P. Calosso:

— Amanhã já não venho. Nem depois de amanhã... Há guerra em casa... Mamãe decidiu mandar-me trabalhar fora, como empregadinho de fazenda. Se me permitir, fico com a gramática latina. Podendo, estudarei. Mas acho que tudo acabou...

No dia seguinte partiu, levando o indispensável numa mísera trouxinha. Beijando-o mais uma vez, mãe Margarida repetiu-lhe:

“Não se esqueça: na família Mógliá entre Moncuco e Mombelo. Pergunte pelo dono e diga-lhe que fui eu que o mandei. Depois, seja o que Deus quiser”.

Chegou lá de noite. A família dos Mógliá estava reunida no terreiro, preparando os vimes para as videiras.

— Deseja alguma coisa? — perguntou-lhe um homem forte, talvez o chefe da família.

— Prócuo o Sr. Luis Mógliá.

— Sou eu.

— Minha mãe me mandou para procurar emprego... cuidar das vacas!

— Mas tão pequeno assim?! Quem é sua mãe?

— Margarida Bosco. Meu irmão Antônio, lá em casa, me maltrata e me bate. Então minha mãe me disse: “Vá procurar os Mógliá, entre Moncuco e Mombelo. Pergunte pelo dono e diga-lhe que fui eu que o mandei”.

— Pobre rapaz! Até fim de março nós não aceitamos ninguém. V. vai ter que ter paciência e voltar para casa.

— Por favor, me aceite, mesmo de graça... — suplicou Joãozinho, pondo-se a chorar.

A esposa Da. Dorotéia, que ouvira tudo, se enterneceu:

— Aceite-o, Luis. Vamos experimentar por alguns dias. Faz tanta pena!

João trabalhou duro, desde a manhã até à noite, para não ser mandado embora, e ficou na casa dos Mógliá dois anos. De dia era visto cavar a terra dura e de noite a abrir os livros brancos que o P. Calosso lhe emprestara. Aos domingos, do alto de um monte de feno, explicava o catecismo aos meninos da vizinhança. As verdades aprendidas com sacrifício durante a semana, eram expostas de modo fácil e atraente aos pequenos ouvintes, que logo logo se tornaram grandes amigos.

Certa vez o patrão surpreendeu-o lendo, altas horas da noite, à luz de um toco de vela:

— Mas por que lê tanto?

— Porque quero ser padre.

Estudar, e ao mesmo tempo trabalhar, tornava-se cada vez mais difícil. Não vendo outra solução, o P. Calosso disse a mãe Margarida que aceitaria o menino em sua casa. Foram os meses mais lindos de João. Vivendo ao lado do velho sacerdote, ajudava-lhe a Missa e estudava como nunca pudera fazer. As páginas da gramática latina viravam cada vez mais depressa.

Num dia gelado de novembro de 1830, João vai aos Becchi para falar com mãe Margarida. Ainda a caminho, um outro menino o alcança, dizendo:

— Depressa que o P. Calosso está morrendo.

João voa pelos atalhos do campo, o coração a lhe saltar no peito. O P. Calosso estava no fim: um enfarte. Reconhece João e, embora não possa falar, entrega-lhe uma chave. Faz-lhe sinais. Dizem que “tudo o que está aí dentro é seu, para poder continuar os estudos”. A morte chega rápida.

João chora, convulso, a morte do seu segundo pai.

BOLETIM SALESIANO

(a seguir)

Fotografia muito antiga da casa natal de João Melquior Bosco: Dom Bosco.

A PINTURA EM PORCELANA, NOVA FORMA DE EXPRESSÃO ARTÍSTICA

IRENE PAVILIONIS RIVOLTA, uma artista lituana-brasileira que visita o Equador, compartilhará seus conhecimentos sobre a pintura em porcelana, com quem cultiva esta atividade em Quito.

Com esta finalidade está organizando o trabalho que se realizará nos próximos dias, no Atelier "Marco Antonio".

Considera que esta arte praticamente nova em nosso país, pode oferecer amplas possibilidades para o avanço da criatividade, assim como nova fonte de trabalho para as mulheres.

"Toda mulher é uma artista com grande habilidade em suas mãos, na pintura, na porcelana é uma das formas mais sutis para demonstrar sua potencialidade criativa". Ainda pode obter coisas maravilhosas e originais para a decoração do seu lar, que por sua vez encontrará um meio adequado para o relaxamento e descanso mental. "A delicadeza de sua técnica que se amplia neste tipo de pintura, constitui uma terapia incrível" opina.

Irene que estudou com os mais destacados mestres desta arte no Brasil, menciona o Mario Watambi e Wakoo.

Ela tem conseguido grande prestígio e destaque com suas obras. Tem realizado numerosas exposições em seu país assim como nos Estados Unidos.

No Brasil, a pintura em porcelana tem se expandido notoriamente, onde periodicamente realizam-se exposições e seminários, através das quais se obtém um valioso intercâmbio de técnicas e experiências.

Ela tem desenvolvido uma técnica mais sensível e pessoal que dará a conhecer em Quito.

Informa que as finalidades de sua visita ao Equador, é recolher o material para realizar suas obras, com motivos de nosso país, com suas paisagens, costumes, recantos típicos, que exporá no Brasil.

No começo do próximo ano, pensa em retornar ao Equador, com uma exposição similar sobre o seu país.

A pintura em porcelana pode ser aplicada a uma enorme gama de objetos, desde os decorativos do lar até os adornos pessoais.

"Agora que é proibido no Equador a importação de objetos suntuosos, entre os quais incluem-se as porcelanas. É uma oportunidade para a cerâmica equatoriana para desenvolver sua atividade e obter materiais mais finos que possam ser utilizados no campo de pintura", afirma.

EL COMÉRCIO

Quito - Ecuador, 14-2-1983

KALBĖK LIETUVIŠKAI

Kongresas - 1

PAMOKOS

P o k a l b i s

- Ar važiuosi į kongresą?
- Į kongresą?
- Taip, į jaunimo kongresą.
- Dabar supratau. Dar nežinau.
- Kaip "nežinau"? Jau laikas nutarti.
- Turiu sunkumų.
- Finansiniai sunkumai?
- Taip ir ne.
- Fakultete paskaitos?
- Aš jau baigiau fakultetą.
- Sveikinū. Nežinojau, kad baigęs.
- Jau radau darbą.
- Irgi sveikinū. Šiandien sunku rasti darbą.
- Taigi, reikia dirbti. Atostogos dar toli.
- Prašyk leidimo.
- Darbo labai daug. Leidimo neduoda.

DAUGIAU SAKINIŲ

Važiuoti į . . . . .

Miestas: važiuoti į miestą.

Amerika: važiuoti į Ameriką.

Lietuva:

Stovykla:

Kongresas:

Laikas e i t i namo

laikas nutarti

laikas rašyti laišką

laikas . . . . . laikraštį

laikas . . . . . mokesčius

laikas . . . . . į kongresą.

Baigti mokyklą

baigti gimnaziją

baigti . . . . . (kursas)

baigti . . . . . (universitetas)

baigiau . . . . . (pamokos)

Prašyti leidimo

prašyti alaus

Duona: prašyti . . . . .

pienas: prašau . . . . .

cukrus: jis prašo . . . . .

PASTABOS: Jeigu manai važiuotį į kongre-

są, laikas mokytis lietuviškai.

Šios pamokos padės pakartoti pagrindinius žodžius. Jeigu

dar neturi, nusipirk lietuvių-

portugalų kalbos žodyną.

Šiose pamokose bus paaiškinti tik retesni žodžiai.

Alf. D. Petraitis

FESTA DA BAVÁRIA

Guarujá, folclore lituano. Tudo isto, juntamente com a gentil acolhida das famílias lituanas - Sliesoraitis, Remenčius e Majus, resultaram em uma agradável e muito útil divulgação de nossa cultura.

Saímos de São Paulo no sábado (III.26) às 10,30, bastante tarde, pois tínhamos que dar avisos aos escoteiros, aqui em São Paulo.

Chegando ao Guarujá, passamos na casa do Sr. advogado Sliesoraitis, dono do posto SHELL divididos entre as casas que nos hospedaram, fomos ensaiar no local do jantar na paróquia N.S. de Fátima. Após o ensaio, um banho rápido e já à noite estávamos no salão. Dançamos, comemos, jogamos bingo, mas especialmente divulgamos um pouco mais da Lituânia através das danças. No dia seguinte, logo após a missa, almoçamos todos na casa do Sr. Sliesoraitis, que havia nos indicado para a festa, aliás muito divulgada (falavam do grupo - inclusive no rádio.) e logo depois do almoço já voltávamos para S.Paulo.

Queremos, todos os doze, agradecer, em nome dos Escoteiros, às famílias que nos acolheram, ao Sliesoraitis pela acolhida e incentivos, ao Pe. Albano, Vigário Salesiano, que nos acolheu muito bem como representantes da Lituânia, com um jantar típico alemão com comida e bebida à vontade e à Irena Martinaitis, que nos ensaiou.

A todos muito obrigado.

Marcos Lipas

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloškų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJŲ

išmokyti naujo amato, - spaustuvininko. Nuo pat spaustuvės įsteigimo abu mokėsi ir dirbo lietuviškoje spaustuvelyje, o vėliau, Vytautas įsisteigė nuosavą šioje srityje dirbtuvę, o Petras dirbo įvairiose didelėse spaustuvelyse. Abu brėbiu Rutkauskai, o taipgi ir jų motina Paulina, yra mirę, likę yra jų šeimos, - žmonos ir vaikai.

Bus daugiau

SHELL
AUTO-POSTO
GUARUJA

ALGIRDAS SLIESORAITIS
Savininkas

Av. Puglisi, 550

(Esq. da Rua Buenos Aires)

GUARUJÁ Fone 86-6789

ALUGA-SĖ CASA

MOBILIADA

em CABO FRIO - S. PEDRO

acomoda 8 pessoas.

Por mês 70 mil. Também

quinzena. Fpne: 274-0089

NEURÓTICOS ANÔNIMOS

"GRUPO DA PAZ"

Se você sofre de depressão: (neurose) se você anda sempre preocupado, com medo, insegurança, solidão: existe uma saída para seu problema:

Igreja S. José - Vila Zelina

Pça. República Lituana, 74 s/5

Reuniões: 3as. feiras às 20 horas.

I T A R P I S

Atsiprašau "Lietuvių Spaudos Brazilijoje" skaitytojų, už jėdėtą čia mažą, bet mums, kiekvienam lietuviui, reikšmingą įrašą j mūsų skelbiamus straipsnius apie lietuvių spaudą Brazilijoje, dėl pasireiškusių mūsų ir braziliečių spaudoje, laikraščių ir lapelių forma, didelių netikslumų mūsų tautos istorijos ratą sukančių prieš tekę. O, būtent, štai skaitykite:

"A Biblioteca de Vila Prudente e a Comunidade Lituano Brasileira (supraskime – Brazilijos Lietuvių Bendruomenė), convidam para abertura de exposição comemorativa do Centenário do 1º Jornal Lituano..."

Šitoks kvietimas lietuviško laikraščio šimtmečiui paminėti buvo kuo plačiausiai platinamas tarp lietuvių ir brazilų: bažnyčiose, mokyklose, salėse, įvairaus pobūdžio sueigose ir visur kitur. Daug darbo ir išlaidų išaikvota. Gi istorijos faktas mums rodo visai ką kitą, būtent: – Pirmasis lietuviškas laikraštis pasirodė pasaulyje 1832 metais. Mažajoje Lietuvoje – Klaipėdoj, mėnesinukas, knygelės pavidalo, pavadinimu "Nusidavimai apie Evangelijos praplatinimą Tarp Žydų ir Pagonų". Tam lietuviškam spausdiniui, gotiškais raidėmis, pereitasis metais sukako 150 metų. Jo leidėjas ir redaktorius buvo Jonas Ferdinandas Kalkis. Laikraštis su mažomis pertraukomis, ėjo iki 1910 metų. Pirmas užsienyje, už Lietuvos ribų, lietuvių laikraštis, "Gazietas Lietuviška", gimė 1879 metais. Jau prieš virš šimtą metų. Jo leidėjas ir redaktorius buvo Mykolas Tvarauskas, kilęs iš Kupiškio.

O Brazilijoje pirmas lietuviškas laikraštis išėjo prieš su virš 55 metus,

kurio leidėjais buvo Konstantas Ukus, o redaktorius Jonas Stankaitis.

Antra, dar didesnė istorinė barbarybė, buvo atspausstas braziliskame laikraštyje (Gazeta de Vila Formosa de 19 a 31 de Janeiro de 1983), iš jo persispausdino "Mūsų Lietuva" (Nr. 4, 1983.II.10) lietuvių ir brazilų tarpe (Biblioteca Municipal). Skaitykite:

"... Os lituanos tem sua orgem nos tribos, que de 3 a 5 mil anos antes de Cristo, viviam dispersos na região de Mar Báltico... No século XIII A.C. (suprask – prieš Kristų), o rei Mindaugas inificou estes tribos... Graças a coragem e denodo do rei Vytautas, o Grande, em 410 A.C., os inimigos foram aniquilados definitivamente na Jornada Tannesberg (Žalgiris)..."

Kas galėtų tikėti, kad dar šandieną (tik ne prieš Kristų), toki dalykai būtų platinami?

A.D.

ATSTOVŲ PRIRUOŠIMO SUSIRINKIMŲ KALENDORIUS

BLJS kviečia visus atstovus bei lietuvišką jaunimą, kuris domisi V-uoju PLJK-su, kad dalyvautų priruošimo susirinkimuose, kurie įvyks sekančiomis datomis:

– Balandžio mėn: – 9 d., 30 d.

MIŠIOS

už a. a. **JUOŽĄ BAUŽI**

7 mirties metinių proga bus šio balandžio (abril) 6 dieną, 7 val. ryto, V. Zelinos bažnyčioje.

Giminės ir pažįstami yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose.

Iš anksto dėkoja

Anelė Baužienė

– Gegužės mėn.: – 7 d., 28 d.

– Birželio mėn: – 11 d.

Susirinkimų vieta: Ramovė (V. Zelinėje)

Susirinkimų valanda: 15:00 val.

Šių susirinkimų tikslas yra priruošti Brazilijos Atstovus, į V-ąjį PLJK-są taip kad jie būtų pajėgūs gerai atstovauti Brazilijos Lietuvių kolonijos Jaunimo pageidavimus.

Šiuo atžvilgiu, yra būtinas dalyvavimas visų atstovų bei pavaduotojų (Suplentes).

Prašome visų atstovų, kad perskaitytų "Atstovų Vadovėlj", nes bus išreikalaujama per visus susirinkimus jo tekstų žinojimas

MŪSŲ MIRUSIEJI

Kovo 8 d. S. Vicente mieste, nuo širdies ligos mirė JOZEFA NANARTA-VIČIŪTĖ GRITĖNIENĖ sulaukusi 78 metų.

Velionė Brazilijon atvyko 1927 m. Daug laiko gyveno S. Paule ir paskutiniuosius 11 metų S. Vicente.

Paliko trys vaikai: Antano našlė, Juozas ir Sofija su šeimom, 7 anūkais ir vienu proanūku.

Velionė buvo "Mūsų Lietuvos" skaitytoja.

Mišios už a.a. J. Gritėnieneį bus balandžio 10 d. 19 val. V. Zelinos bažnyčioje.

MIŠIOS
ALBINAS VASILIAUSKAS

mirė 1971 m. gegužės 13 d. Casa Verde. Mirties metinių mišios už velionį bus atlaikytos sekmdienį, gegužės 15 d. 8 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

Giminės, pažįstami ir bičiuliai kviečiami dalyvauti.

MIŠIOS

už KAZIMIERĄ RUTKAUSKĄ, mirusį rugpiūčio 11 d. 1943 m. ir už MAGDĘ RUTKAUSKIENĘ, mirusią gegužės 17 d. 1973 m. bus atlaikytos balandžio 17 d. 9 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje, R. Juatindiba, 28 - Pq. da Moóca.

Giminės ir pažįstami kviečiami dalyvauti pamaldose.

Dėkoja visiems

Kazimieras Rutkauskas

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Šis ženklas yra tarptautinis Lietuvos ženklas ir yra priklijuojamas mašinos gale kairiojoje pusėje.

Jį galima įsigyti Šv. Kazimiero parapijoj, Rua Juatindiba, 28.

MŪSŲ ŽINIOS

PERKELTAS BLB-NĖS POSĖDIS

Pranešame BLB-nės naujai išrinktiems Tarybos nariams, kad posėdis, kuris buvo šaukiamas šio mėn. 29 d., perkeltas į balandžio mėn. 7 d. ketvirtadienį, 20,30 val., toje pačioje vietoje, R. Juatindiba, 28 - BLB-nės būstinėje.

Dienotvarkė:

Tarybos prezidiumo ir Valdybos sudarymas, pasiskirstymas pareigomis.

BLB-nės Tarybos pirmininkas
Kun. Pranas Gavėnas

MOTINOS DIENA

minėsime Lietuvių Sąjungos-Aliança namuose, rua Lituânia, 67, Gegužės mėn. 15 dieną. Neužmirškime tą dieną, susirinkę, pagerbti Mūsų Motinas.

PABRANGO PAŠTO PASLAUGOS

Šiomet jau antrą kartą pabrangsta pašto paslaugos į užsienį. Dabar oro pašto laiškas į Europą mažiausia kainuoja Cr.215,00, į JV-bes Cr205, o į Pietų Ameriką Cr.185. Atrodo, kad tai ne paskutinis šių metų pakilimas.

RIO LIETUVIAMS PRANEŠAMA...

kad anksčiau ar vėliau bus renkami bet kokie eksponatai naudingi tautiniam, ar religiniam muziejui São Pauloje.

Iš São Paulo tam tikslui atvyks iš Šv. Kazimiero Parapijos "Kombi" ir surinks eksponatus.

Tai bus 11 ar 21 dieną šio balandžio mėnesį.

Ačiū už atidą.

PALANGOS SKAUTAI DAR KARTĄ GUARUŽŲ

Pasėkoje gražiai praėjusios "Maldu Dienos už Lietuvą," Palangos skautai-ės buvo dar kartą atsilankyti Guar-

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA

ANELE BAUŽIENĖ

vyro JUOZO BAUŽIO 8-tų mirties metinių proga.

Širdingai dėkojame dideliai ML rėmėjai poniai Baužienei ir pagarbiai prisimename Jos vyrą.

Administracija

SKAITYTOJAI RAŠO...

Iš NOVA ODESSA mums sūnčia Cr.5.000,00 čekį užsimokėti prenumeratai KAZIMIERAS ŠILEIKIS ir štai ką rašo: "Siunčiu Mūsų Lietuvai 5.000,00 dėlto, kad vaikšto labai tvarkingai ir kad šeštadienį 9 valandą Mūsų Lietuva sako gerą dieną".

Dėkojame mielam skaitytojui už laišką ir dosnų prenumeratos apmokėjimą. Brazilijos paštas dabar veikia gerai, taigi jei kas negauna ML arba labai pavėluotai, tai reikia kreiptis į vietinį paštą ir paskui į ML administraciją. PRENUMERATA YRA LENGVA APSIMOKĖTI: siųskite nominalinį čekį PETRAS RUKSYS arba FRANCESCO GAVĖNAS vardu.

SVEIKINIMAI IŠ ČIKAGOS

Vėluodamasis atėjo laiškas iš Čikagos: "Prašau pasveikinti su Velykų šventėmis mielas-mielus šv. Kazimiero parapijos lietuvius bei kitus. Visiems jiems gražiausių švenčių".

Dabar esame Čikagoje visi trys, kurie buvome Mookoje: aš, t. Saulaitis ir t. J. Kidykas, kuris sausio mėnesį atkeltas pas mus darbuotis. Jis dar stipriai laikosi.

Naujasis mūsų Vyresnysis labai gerai "valdo" mus. — T.P. Daugintis.

DĖMESIO!

ML Skaitytojams, kurie užsimokėjo prenumeratą, bet jų pavardės nebuvo paskelbtos ML-je. Šiuos skaitytojus prašome pranešti administracijai telefonu ar laišku.

VISI MALONIAI KVIETIAMSI Į

LITUANIKA

Į ATVELYKIO ŠVENTĘ

BALANDŽIO 10 D. — KREIPTIS Į V. ZELINOS KLEBONIJA Fone: 63.59.75